

Sygn. akt IV CZ 100/06

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Gerard Bieniek

SSN Maria Grzelka

w sprawie z powództwa „W.” Spółki z o.o.
przeciwko Skarbowi Państwa - Regionalnemu Zarządowi Gospodarki Wodnej
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 listopada 2006 r.,
zażalenia strony pozwanej
na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 2 sierpnia 2006 r., sygn. akt [...],

odrzuca zażalenie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 2 sierpnia 2006 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną pozwanego Skarbu Państwa - Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej wniesioną od wyroku tego Sądu z dnia 31 marca 2006 r., wydanego w sprawie o zapłatę. Jako przyczynę odrzucenia skargi Sąd Apelacyjny wskazał nieusuwalny brak w zakresie uzasadnienia wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania.

W zażaleniu wniesionym dnia 16 sierpnia 2006 r. pozwany reprezentowany przez radcę prawnego domagał się uchylenia wskazanego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz.U. Nr 169, poz. 1417 ze zm.), która weszła w życie z dniem 15 marca 2006 r., w postępowaniu przed Sądem Najwyższym zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną ma charakter wyłączny. Zasada ta doznaje wyjątku jedynie w sprawach rozpoznawanych w postępowaniu wieczystoksięgowym, upadłościowym, naprawczym, egzekucyjnym oraz w przedmiocie wpisu do właściwego rejestru (art. 4 ust. 4 wskazanej ustawy). Jak wynika natomiast z treści art. 87¹ § 3 k.p.c. w sprawach, w których Skarb Państwa reprezentowany jest przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa nie stosuje się § 1 tego przepisu, przewidującego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym oraz w zakresie czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, podejmowanych przed sądem niższej instancji, obowiązkowe zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych. Analiza treści wskazanych wyżej przepisów prowadzi do wniosku, że w sprawach, w których obowiązuje wyłączne zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną, żaden inny podmiot nie może działać w jego imieniu.

Wniesienie skargi kasacyjnej oraz zażalenia na postanowienie o jej odrzuceniu mieszczą się niewątpliwie w pojęciu czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, które podejmowane są przed sądem drugiej instancji. Do dokonania tych czynności w imieniu Skarbu

Państwa uprawniona jest więc tylko Prokuratoria Generalna (art. 4 ust. 1 pkt 1 cytowanej ustawy).

Przepisy ustawy o Prokuratorii Generalnej o charakterze procesowym, zgodnie z zasadą bezpośredniego działania ustawy nowej, należy stosować w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, poza wyjątkiem określonym w art. 83 ust. 3 tej ustawy, od dnia jej wejścia w życie. W sprawie niniejszej wniesienie zażalenia, jak również wydanie postanowienia będącego jego przedmiotem, nastąpiło po tej dacie. W tej sytuacji do zastępstwa procesowego pozwanego Skarbu Państwa przed Sądem Najwyższym miały zastosowanie przepisy wskazanej ustawy. Przewidziane w tych przepisach zastępstwo obejmowało nie tylko wniesienie zażalenia, lecz także skargi kasacyjnej pozwanego. Skarga ta bowiem również została wniesiona po dniu 15 marca 2006 r.

Mając powyższe na względzie należało przyjąć, że wniesienie zażalenia pozwanego objęte było wyłącznym zastępstwem Prokuratorii Generalnej i jedynie ten podmiot uprawniony był do dokonania tej czynności w imieniu Skarbu Państwa. Została ona jednak podjęta przez, będącego radcą prawnym, pełnomocnika jednostki organizacyjnej Skarbu Państwa, a więc osobę pozbawioną w tym zakresie zdolności postulacyjnej.

Z tej przyczyny zażalenie pozwanego, jako niedopuszczalne, podlegało odrzuceniu. Stanowisko analogiczne, co do wyłącznego zastępstwa procesowego Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną w „postępowaniu przed Sądem Najwyższym” zostało wyrażone m. in. w postanowieniu SN z dnia 31 sierpnia 2006 r., I CZ 47/06, z dnia 21 września 2006 r., IV CSK 238/06 oraz z dnia 10 listopada 2006 r., III CSK 327/06 (dotychczas niepublikowane).

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, na podstawie art. 373 k.p.c. w zw. z art. 370 k.p.c. oraz w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c.